

Základy práva pro neprávníky

Soustava soudů. Systém státních
zastupitelství. Veřejný ochránce práv.
Mimosoudní řešení sporů. Poskytovatelé
právní služby v ČR. Advokacie, notářství,
daňové poradenství, soudní exekutoři

Mgr. Miloslav Hrdlička

Soudní soustava

Obecně k pojmu soudnictví a soudní moc

Teorie dělby moci

- Státní moc je dělena (teorie dělby moci – Montesquieu):
  1. Moc zákonodárná
  2. Moc výkonná
  3. Moc soudní
- Zásady dělby moci: oddělenost, samostatnost, nezávislost, rovnováha a vzájemné brzdy.
- Důvody pro toto dělení jsou zejména snaha o nalezení garancí proti zneužití a libovůli

Pojem soudnictví

- Soudnictví je **specifická činnost státu**, která je vykonávána **nezávislými a nestrannými orgány(soudy)** a směřuje k **poskytování ochrany subjektivním právům a právem chráněným zájmům**
- Možnost státního(mocenského) donucení
- Soudnictví je možno pojímat např. jako **judikatorní(rozhodovací) činnost soudů**

Druhy soudnictví

■ Civilní soudnictví

- Rozhodování soukromoprávních věcí

■ Správní soudnictví

- Rozhodování o ochraně veřejných subjektivních práv – často proti rozhodnutí správních org.

■ Trestní soudnictví

- Rozhodování o vině a trestu – trestné činy

■ Ústavní soudnictví

- Zajištění ústavních práv

Pravomoc a příslušnost soudů

Pravomoc soudů I.

- Souhrn oprávnění a povinností, které zákon přiznává soudům k jejich činnosti
- Jedná se vlastně o meze možného chování subjektů (v našem případě civilních soudů)
- Je to okruh věcí, které mohou projednat a rozhodnout soudy
- Tento okruh je upraven v § 7 o.s.ř.

Příslušnost soudů

- Vymezení okruhu působnosti mezi soudy navzájem
- Příslušnost je možné dělit:
  - A) Věcná
  - B) Funkční
  - C) Místní

Věcná příslušnost soudů

- Který druh soudu bude v konkrétní věci rozhodovat v I. stupni.
- Vymezení rozsahu působnosti mezi soudy navzájem
- Vymezuje, který článek bude rozhodovat
- Okresní soudy - § 9 odst. 1 o.s.ř.
- Krajské soudy - § 9 odst. 2 o.s.ř.
- Nejvyšší soud – ANO - § 9 odst. 5 o.s.ř.
- Pro určení rozhodné podmínky při zahájení řízení

Místní příslušnost soudů

- Vymezuje, který konkrétní soud (v rámci jednoho článku) bude ve věci rozhodovat
- Upraveno v § 84 a násl. o.s.ř.
- Rozlišujeme:
  - Obecná místní příslušnost – Obecný soud žalovaného
  - Zvláštní, kterou je možné členit na
    - A) Výlučnou(obligatorní) - § 88 o.s.ř.
    - B) Fakultativní – § 87 o.s.ř.

Místní příslušnost II.

- Platí zásada perpetuatio fori
- Delegace –
  - A) Nutná § 12 odst. 1 o.s.ř.
  - B) Vhodná § 12 odst. 2 o.s.ř.
- Prorogace - § 89a o.s.ř. – písemná dohoda o místní příslušnosti
  - Jen v obchodních věcech

Funkční příslušnost

- Vymezuje, který soud může rozhodnout o opravném prostředku.

Organizace soudní soustavy ČR

Základní právní předpisy I.

- Ústavní zákon č. 1/1993, Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 2/1993, o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD
- Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích ve znění poslední novely č. 267/2006 Sb. + PŘÍLOHY
- Zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 150/2002 Sb., Soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 131/2002 Sb., o řešení některých kompetenčních sporů, ve znění pozdějších předpisů

Základní právní předpisy II.

- Zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška ministerstva spravedlnosti České republiky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů

Vymezení základních pojmů článek a instance

■ Článek

- Organizační postavení soudu
- Místo soudu v organizační struktuře soustavy soudů

■ Instance(stupeň)

- Procesní pojem
- Procesní vztahy při rozhodování o řádném opravném prostředku
- Soustava soudů ČR je dvouinstanční

Základní principy organizace soudů v ČR

- Zásada nezávislosti a nestrannosti soudů a soudců
- Zásada výkonu soudnictví pouze soudem
- Zásada zákonného soudce
- Zásada sborového rozhodování
- Zásada účasti laického prvku na výkonu soudnictví

Soustava soudů v ČR

- Obecné soudy
  - Nejvyšší soud/ (Nejvyšší správní soud)
  - Vrchní soudy
  - Krajské soudy
  - Okresní soudy
- Ústavní soudnictví
  - Postavení Ústavního soudu

Okresní soudy

- Nejnižší článek soudní soustavy
- Soudy I. stupně – nestanoví-li zákon jinak (§9 o.s.ř.)
- Územní obvody – příloha č. 3 k zákonu o soudech a soudcích
- Územní členění státu nemusí odpovídat členění organizace a sídel soudů!
- Pobočky – příloha č. 7 k zákonu o soudech a soudcích
- Např. Okresní soud v Karviné – pobočka v Havířově
- V Brně – působnost okresních soudů Městský soud v Brně
- V Praze – působnost okresních soudů Obvodní soud pro Prahu ...

Krajské soudy

- Druhý článek soustavy soudů
- Mohou rozhodovat:
  - a) jako soudy I. stupně – viz. § 9 o.s.ř.
  - b) Jako soudy II. stupně – rozhodnutí o opravném prostředku proti rozhodnutí okresního soudu
- Mohou rozhodovat i ve věcech správního soudnictví
- Obvody – příloha č. 2 k zákonu o soudech a soudcích
- Pobočky – přílohy č. 5 a 6 k zákonu o soudech a soudcích
- V Praze – působnost krajských soudů Městský soud v Praze

Vrchní soudy

- Třetí článek soudní soustavy
- V Praze a Olomouci
- Vystupují jako soudy II. stupně
- Pobočky – příloha č. 1 k zákonu o soudech a soudcích

Nejvyšší soud

- Čtvrtý článek soudní soustavy
- Nejvyšší článek soudní soustavy
- Činnost:
  - Rozhoduje o dovoláních
  - Sjednocování judikatury
- Sídlo – Brno

Nejvyšší soud

- Zvláštní organizační struktura
- Rozhoduje vždy v senátu
- Senáty tvoří tzv. kolegia:
  - A) Občanskoprávní a obchodní kolegium
  - B) Trestní kolegium
- V čele kolegia stojí předseda – organizuje jejich činnost a navrhuje kolegiu přijetí stanoviska
- Kolegia např. zaujmají stanoviska nebo provádí výběr rozhodnutí do sbírky
- Velké senáty
- Jednání o dovolání – obvykle senáty složené ze 3 soudců

Ústavní soud

- Stojí mimo soustavu obecných soudů
- Právní základ:
  - Ústava
  - Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů
- Hlavní náplní je ochrana ústavnosti
- Autonomně koncipovaný soud – z hlediska organizační struktury soudů

ALTERNATIVNÍ ZPŮSOBY ŘEŠENÍ SPORŮ

ŘEŠENÍ SPORŮ (ADR) - POJEM

- ADR – alternative disputes resolution
- Definice:
  - Jedná se o **mimosoudní** řešení sporů
  - Subjektům je dána možnost řešit spory mimo civilní soudní řízení
  - Je to tedy **alternativa** ke státem garantovaným způsobům řešení sporů resp. **jde o alternativu vůči řešení sporů v civilním soudním řízení** – převládající názor
  - Subjekty vystupující v rámci ADR typicky nejsou státními orgány

CHARAKTERISTICKÉ RYSY

■ A) Dobrovolnost

■ Někdy výjimky:

- Např. u mediace – srovnej § 100/3 OSŘ

■ B) Účast třetího nezávislého subjektu

■ C) Výsledkem není vždy autoritativní rozhodnutí

- Rozhodčí řízení – ANO
- Mediace – NE

ADR - DRUHY

■ 1) Formalizované

- Rozhodčí řízení
- ?Mediace - (zákon č. 202/2012 Sb., o mediaci a změně některých zákonů)?

■ 2) Neformalizované

- Konciliace

■ 3) Další druhy

- Ombudsman
- (Mini-proces) Mini - trial
- Medialoa

ADR – DRUHY II.

- 1) Přímou upravené v právním předpise
  - *Rozhodčí řízení (zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů ve znění pozdějších předpisů)*
  - *Mediace (zákon č. 202/2012 Sb., o mediaci a změně některých zákonů)*

- 2) Neupravené v právním předpise
  - Všechny ostatní

MEDIACE

MEDIACE – PRÁVNÍ ÚPRAVA

- Mediace v minulosti nebyla v našem právním řádu přímo upravena
- Zákon č. 202/2012 Sb., o mediaci a změně některých zákonů – účinnost 1.9.2012 (dále jen „ZoM“)
  - Zakotvení mediace jako jednoho ze způsobů ADR
  - Definice základních pojmů
  - Upraven průběh mediace – velmi obecně
  - Upravena činnost mediátorů a jejich zápis do seznamu

MEDIACE - POJEM

- Základní rysy:
  - „Neformální“ řešení sporů
  - Účast třetí **nezávislé** osoby
  - Výsledkem je **dohoda stran**
- Definice mediace - § 2 ZoM:
  - *„mediací postup při řešení konfliktu za účasti jednoho nebo více mediátorů, kteří podporují komunikaci mezi osobami na konfliktu zúčastněnými (dále jen „strana konfliktu“) tak, aby jim pomohli dosáhnout smírného řešení jejich konfliktu uzavřením mediační dohody“*

ZAHÁJENÍ MEDIACE

- Smlouva o provedení mediace
  - Smlouva mezi **stranami konfliktu** a nejméně jedním **mediátorem**
- Okamžik zahájení mediace - § 4/1 ZoM – **uzavřením dohody o provedení mediace**
- **Náležitosti smlouvy (§4/2 ZoM):**
  - Označení stran konfliktu
  - Jména, příjmení a adresa podnikání mediátora
  - Vymezení konfliktu, který je předmětem mediace
  - Výše odměny mediátora
  - Dobu, po kterou má mediace probíhat

VÝSLEDEK MEDIACE – MEDIAČNÍ DOHODA

■ Mediace končí (§ 6 ZoM):

- Doručením (doručeno mediátorem všem ostatním stranám konfliktu) písemného prohlášení jedné ze stran, že nehodlají v mediaci dále pokračovat
- Doručením prohlášení mediátora o tom, že je naplněn některý z důvodů podle § 5 ZoM – zejména podjatost mediátora, **ztráta důvěry jedné ze stran**
- Uplynutím doby
- Souhlasné písemné prohlášení o ukončení mediace
- **Mediační dohodou**

■ Mediační dohoda (§ 7 ZoM):

- Dohoda **mezi stranami konfliktu** – (typicky dohoda o narovnání)
- Musí být doplněna o **podpis mediátora a datum**
- Za obsah dohody podle zákona **odpovědné pouze strany konfliktu**
- Výsledkem tedy **není vykonatelné rozhodnutí**
- Dohoda může být **exekučním titulem** pouze v případě, že bude pojata do **notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti** [§ 71a až § 71c not. řádu]

OSOBA MEDIÁTORA I.

- Podle ZoM (§1 a §2 ZoM) může být mediace vedena **jen mediátorem**, který splní zákonem stanovené **požadavky** a je zapsán do seznamu mediátorů vedeného ministerstvem spravedlnosti
- **Podmínky zápisu FO (§16 ZoM):**
  - Způsobilost k právním úkonům
  - Bezúhonný
  - Vysokoškolské vzdělání v magisterském (popřípadě navazujícím magisterském) studijním programu
  - Složí zkoušku mediátora (§23 ZoM + prováděcí předpis) – poplatek 5000 Kč – i opakovaně
  - Nebyla za posledních 5 let vyškrtuta ze seznamu mediátorů postupem podle §22/4 ZoM – opakované porušení povinností mediátora

VÝHODY MEDIACE

- Rychlé vyřešení sporu
- Konsensuální řešení → předpoklad dalšího zachování vztahů
- Nižší zátěž soudů

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ – POJEM

- Rozhodce (rozhodčí soud)
  - je **nestrannou** a na věci **nezúčastněnou** třetí osobou
  - není součástí státního aparátu, tj. **není nositelem soudní moci**
  - jeho pravomoc je založena **rozhodčí smlouvou** → **přenesení pravomoci** z civilního soudu na rozhodce
- Výsledkem rozhodčího řízení je **rozhodnutí**
  - je pro obě strany **závazné**
  - může sloužit jako **exekuční titul**

FORMY ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ

- **Institucionální arbitráž** (stále rozhodčí řízení)
  - odehrává se před stálými rozhodčími orgány
  - např. Rozhodčí soud při HK a AK ČR
  - vlastní procesní řády, jimž se musejí strany podřídít
- **Arbitráž ad hoc** (příležitostná)
  - rozhodce jmenovaný pouze pro konkrétní případ
  - větší kontrola stran nad průběhem arbitráže x
důvěryhodnost

PRÁVNÍ ÚPRAVA

- Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (podpůrné použití OSŘ - § 30 ZORŘ)

ARBITRABILITA SPORU - § 2 ZORŘ

■ 1) Majetkový spor

- výjimkou jsou spory vyvolané výkonem rozhodnutí (exekucí) a incidenční spory - nemohou být projednány v rozhodčím řízení

■ 2) Existence **civilní soudní pravomoci** → soukromoprávní spor

■ 3) Možnost uzavření **smíru** → dispoziční volnost stran

ROZHODČÍ SMLOUVA

- Rozhodčí smlouva působí **přenos pravomoci** (podmíněně - § 106 OSŘ) rozhodnout daný spor z civilních soudů na rozhodce (rozhodčí soud)
- Formy rozhodčí smlouvy (§ 2 ZORŘ):
  - **Rozhodčí doložka** – týká se všech v budoucnu vzniklých sporů (z konkrétního právního vztahu)
  - **Smlouva o rozhodci** – týká se již vzniklého sporu
- Povaha rozhodčí smlouvy – **dvoustranný procesní úkon**
  - (smlouva je obecným právním institutem, který je použitelný v soukromém i veřejném právu)

PŘEDPOKLADY PRO VÝKON FUNKCE ROZHODCE

- Rozhodcem může být fyzická osoba
  - zletilá
  - plně způsobilá k právním úkonům (u cizince viz § 4 odst. 2)
  - ve výkonu funkce rozhodce ji nebrání zvláštní předpis
  - právnické vzdělání se nevyžaduje (ani žádné další speciální)
- Rozhodce musí svou funkci **písemně přijmout**; k tomu jej nikdo nemůže nutit
- Rozhodce musí být **nezávislý a nestranný**
  - je vyloučen pro podjatost (§ 8, § 11, § 12)

ZAHÁJENÍ ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ - §14 ZORŘ

- Zahajuje se žalobou – **den kdy žaloba došla rozhodčímu soudu** (nebo rozhodci) – povinnost rozhodce na žalobě vyznačit tento okamžik
- Rozhodčí žaloba – náležitosti a odstranění vad – není upraveno v ZORŘ – použije se subsidiárně OSŘ
- Zahájení rozhodčího řízení – **stejně účinky jako zahájení řízení před civilním soudem** - §14/1 ZORŘ – např. tedy stavění běhu promlčecích lhůt
- **§ 16 ZORŘ** – zachování účinků podané žaloby
  - Podání žaloby do 30 dnů
  - V případech, kdy rozhodci konstatují, že není dána jejich pravomoc

ZÁSADY OVLÁDAJÍCÍ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

- Zásada dispoziční
  - Možnost rozhodovat podle zásad spravedlnosti - §25/3 ZORŘ
- Zásada rovnosti stran
- Zásada ústnosti – je možné ji vyloučit – rozdíl oproti civilnímu řízení soudnímu
- Zásada neveřejnosti – rozdíl oproti civilnímu řízení soudnímu

DOKAZOVÁNÍ V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ

- Rozhodci mají **povinnost zjistit skutkový stav důležitý pro rozhodnutí**
- Rozhodci, ale nejsou **nositelé veřejné moci** – mohou tedy provádět dokazování jen na základě dobrovolného poskytnutí důkazních prostředků a dobrovolné součinnosti třetích osob
(např. svědek nemá povinnost se dostavit k rozhodčímu soudu)
- Možnost **dožádání soudu**

ROZHODNUTÍ VYDANÁ V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ

- **Rozhodčí nález**
  - Rozhodnutí ve věci samé
  - Musí obsahovat odůvodnění – podle §25/2 ZORŘ možné smluvně vyloučit
  - Rozhodují na základě hmotného práva (výjimka: rozhodování podle zásad spravedlnosti)
  - Musí být usnesen většinou rozhodců, písemně vyhotoven a podepsán nejméně většinou rozhodců
- **Usnesení** – např. v případech, kdy rozhodci po posouzení své pravomoci dospějí k závěru, že není jejich pravomoc dána

ROZHODČÍ NÁLEZ - ÚČINKY

- Je pro strany závazný
- Řádně doručený rozhodčí náleznabývá stejných účinků jako **pravomocné soudní rozhodnutí**
- Je **soudně vykonatelný**
- Může tedy být **exekučním titulem**

ROZHODČÍ NÁLEZ – PŘEZKUM V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ

- Obecně je rozhodnutím **konečným** a není možné je dál přezkoumávat
- Rozhodčí řízení obecně **NENÍ** dvouinstanční
- Strany si ale mohou sjednat možnost přezkumu jiným rozhodcem (rozhodčím orgánem) - § 27 ZORŘ
  - V rozhodčí smlouvě
  - Může být dohodnuto, že návrh může podat jen jedna strana nebo jen obě současně
  - Žádost o přezkum musí být druhé straně doručena do 30 dnů od doručení rozhodčího nálezu

**ROZHODČÍ ŘÍZENÍ VE
SPOTŘEBITELSKÝCH
SPORECH PO NOVELE
ZÁKONA O ROZHODČÍM
ŘÍZENÍ PROVEDENÉ
ZÁKONEM Č. 19/2012 SB.**

ÚVOD

- Běžná praxe – ve spotřebitelských smlouvách využíváno **rozhodčích doložek**
- Hlavní problémy:
  - Často součást všeobecných obchodních podmínek
  - Způsob ustanovení rozhodce
  - Obecně nerespektování evropské právní úpravy – především Směrnice ES 93/13

ZÁKONA O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ – I.

- **Požadavky na rozhodčí smlouvu (§3 odst. 3-6 ZORŘ):**
  - Nutné sjednat rozhodčí **doložku samostatně** pod sankcí absolutní neplatnosti – již nemůže být součástí VOP
  - Povinnost podnikatele podat spotřebiteli **vysvětlení o účincích rozhodčí doložky**
  - §3/5 ZORŘ – nutné náležitosti rozhodčí smlouvy(úplné a pravdivé informace o):
    - a) rozhodci nebo o tom, že rozhoduje stálý rozhodčí soud,
    - b) způsobu zahájení a formě vedení rozhodčího řízení, ...

HLAVNÍ ZMĚNY PO NOVELE ZÁKONA O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ – II.

- Rozhodcem u sporů se spotřebitelem může být pouze rozhodce, který je zapsaný v seznamu ministerstva spravedlnosti - § 4/4 ZORŘ
- Tento seznam upraven v nových ustanoveních § 35a – 35d ZORŘ
  - 35b ZORŘ – požadavky na osobu rozhodce – mimo jiné nutné právnické vzdělání v magisterském programu a

HLAVNÍ ZMĚNY PO NOVELE ZÁKONA O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ – III.

- § 8/3 ZORŘ – informační povinnost rozhodce – zda v posledních 3 letech byl rozhodcem ve sporu, kde vystupuje jeden z účastníků
- § 25 ZORŘ – rozhodčí nález (ve spotřebitelských věcech) musí vždy obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat návrh na jeho zrušení soudem
- § 25 ZORŘ – vždy nutné použít právní předpisy obsahující ustanovení o ochraně spotřebitele (resp. **použít tato ustanovení**) – vyloučení obecné možnosti rozhodovat podle zásad spravedlnosti?

HLAVNÍ ZMĚNY PO NOVELE ZÁKONA O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ – IV.

- § 31 ZORŘ – vloženy nové ustanovení – písmena g) a h)
  - g) rozhodce nebo stálý rozhodčí soud rozhodoval spor ze spotřebitelské smlouvy v rozporu s právními předpisy stanovenými na ochranu spotřebitele nebo ve zjevném rozporu s dobrými mravy nebo veřejným pořádkem,
- Jedná se tedy o **zakotvení možnosti meritorního přezkumu rozhodčího nálezu soudem!** (a zrušení tohoto rozhodčího nálezu)

HLAVNÍ ZMĚNY PO NOVELE ZÁKONA O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ – V.

- Změny v § 32 ZORŘ – nutnost zkoumat důvody odložení vykonatelnosti rozhodčího nálezu i bez žádosti spotřebitele
- Změna v § 34 ZORŘ –
  - §34/1 ZORŘ –

Zruší-li soud rozhodčí nález z důvodů uvedených v § 31 písm. a), b), g) nebo h), pokračuje k návrhu některé ze stran po právní moci rozsudku v jednání ve věci samé a tuto věc rozhodne. **Věc již nelze projednat v rozhodčím řízení.**

Advokacie

Advokacie - obecně

- Právní úprava – zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů
- Advokát může zastupovat ve všech věcech
- Neomezený počet advokátů
- Advokátní koncipient x advokát
- Lze mu udělit tzv. procesní plnou moc
- Někdy povinné zastoupení advokátem v civilním soudním řízení (dovolací řízení)
- Povinnost mlčenlivosti, odpovědnost za škodu

Česká advokátní komora

- Stavovská organizace

- Orgány ČAK:

  - Sněm

  - Představenstvo

  - Předseda

  - Kontrolní rada

  - Kárná komise

  - Zkušební komise

Notářství

Notářství I.

- Právní úprava – zákon č. 358/1992 Sb., notářský řád, ve znění pozdějších předpisů
- Veškerou činnost notářů je možné členit na:
  - Notářskou činnost
  - Další činnost
- Notářský koncipient x Notářský kandidát

Notářská činnost

- Sepisování listin o právních úkonech – notářský zápis - veřejné listiny (!notářský zápis se svolením k vykonatelnosti!)
- Osvědčování skutečností
- Ověřování podpisů
- Úschova peněz a listin

Další činnost notáře

- V zákonem stanovených případech (řízeních) může zastupovat účastníka
- Sepisování soukromých listin
- Řízení o pozůstalosti – notář jako soudní komisař
- Činnost insolvenčního správce

Soudní exekutoři

Soudní exekutoři

- Právní úprava – zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů (Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů)
- Vymožení povinnosti v exekučním titulu – možnost volby mezi soudním výkonem rozhodnutí a exekucí u soudních exekutorů (výjimky)
- Pojem – exekuční titul

Exekuční řízení

- Zahajuje se na návrh oprávněného
- Poté soud na návrh pověří exekutora výkonem exekuce
- Generální inhibitivum – obecně (výjimky) nemožnost povinného nakládat s veškerým majetkem - § 44a exekučního řádu (případná relativní neplatnost právních úkonů učiněných povinným)
- Exekuční příkaz

Exekuční řízení II.

- Odklad exekuce
- Zastavení exekuce
- Způsoby provedení exekuce – pouze takové, které jsou uvedeny v zákoně
- Jednotlivé způsoby:
  - Srážky ze mzdy
  - Prodej movitých věcí (vyškrtnutí věci ze soupisu)
  - Prodej nemovitostí
  - Pozastavení řídičského oprávnění
- Exekutorská komora

Státní zastupitelství

Státní zastupitelství - obecně

- Právní úprava – zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZSZ)
- Vymezení pojmu - § 1 ZSZ – „soustava úřadů státu, určených k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem do působnosti státního zastupitelství.“
- Funkce:
  - Veřejná žaloba v trestním řízení
  - Mohou vstoupit i do některých civilních řízení (taktéž ochrana veřejného zájmu)

Státní zastupitelství – soustava státních zastupitelství

- § 6 ZSZ:
  - Nejvyšší státní zastupitelství
  - Vrchní státní zastupitelství
  - Krajské státní zastupitelství
  - Okresní státní zastupitelství
- Založeno na vztazích nadřízenosti a podřízenosti (též v rámci jednotlivých státních zastupitelství – vedoucí státní zástupce).

Veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv I.

- Právní úprava – zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZVOP)
- Vymezení činnosti: § 1 – „.. působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívá k ochraně základních práv a svobod.“

Veřejný ochránce práv II.

- Svou činnost realizuje zejména na základě podnětů (může i z vlastní iniciativy) – o zahájení musí písemně vyrozumět
- K dosažení účelu je oprávněn např. – nahlížet do spisů, ptát se zaměstnanců úřadů a institucí, atd.
- Při zjištění nedostatků – vyzve úřad k vyjádření
- V závěrečném stanovisku může navrhnout tato opatření k nápravě (§ 19 ZVOP):
  - a) zahájení řízení o přezkoumání rozhodnutí, úkonu nebo postupu úřadu, lze-li je zahájit z úřední moci,
  - b) provedení úkonů k odstranění nečinnosti,
  - c) zahájení disciplinárního nebo obdobného řízení,
  - d) zahájení stíhání pro trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt,
  - e) poskytnutí náhrady škody nebo uplatnění nároku na náhradu škody.

Daňové poradenství

Daňové poradenství

- Právní úprava – zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky
- Daňové poradenství – na základě smlouvy
- Osoby zapsané do seznamu daňových poradců vedeného Komorou
- Nutná kvalifikační zkouška
- Sdružování v Komoře daňových poradců – orgány komory:
  - a) valnou hromadu členů komory (dále jen "valná hromada"),
  - b) presidium,
  - c) dozorčí komisi,
  - d) disciplinární komisi,
  - e) zkušební komise.

Děkuji za pozornost...